

Kristianstads kommun

Rektorn vid Österänggymnasiet 3

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i Österänggymnasiet 3
i Kristianstads kommun

Tillsyn i Österänggymnasiet 3

Skolinspektionen genomförde tillsyn i Kristianstads kommun under hösten 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Österänggymnasiet 3 besöktes av Skolinspektionen den 21-22 november 2013.

Fakta om skolan

Österänggymnasiet 3 är en av tre skolenheter på Österänggymnasiet. Skolan ligger en bit utanför de centrala delarna av Kristianstad. Österänggymnasiet 3 leds av en rektor och skolenheten hade läsåret 2012/2013 310 elever. Skolans pedagogiska personal arbetar i en teamorganisation utifrån principen att ett program utgör ett team. El- och energiprogrammet och Industritekniska programmet utgör dock tillsammans ett team då Industritekniska programmet har ansetts ha för få elever för att kunna bilda ett eget team. Varje team har en teamledare som har ansvar för att samordna teamets arbete.

Utbildningen på Österänggymnasiet 3 omfattar läsåret 2013/2014:

El- och energiprogrammet (EE), med inriktningarna automation och elteknik.

Hotell och turismprogrammet (HT), med inriktningen turism och resor.

Industritekniska programmet (IN), med inriktningen svetsteknik.

Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL), med inriktningarna bageri och konditori samt kök och servering.

Kunskapsresultat

För elprogrammet (EC) varierar den genomsnittliga betygspoängen de senaste fem läsåren (08/09 till 12/13) enligt nationell statistik mellan 12,0 (08/09) och 13,1 (10/11). Läsåret 2012/2013 är den genomsnittliga betygspoängen 12,8, att jämföras med resultatet för riket, 12,3. Andelen elever behöriga till universitets- och högskola är enligt nationell statistik 81 procent läsåret 2012/2013, att jämföras med resultatet för riket, 88 procent. Den genomsnittliga betygspoängen ökade något 2012/2013 jämfört med det föregående läsåret. Andelen elever behöriga till universitets- och högskolestudier sjönk med tio procentenheter mellan läsåren 2011/2012 och 2012/2013. Enligt den nationella statistiken är andelen elever med fullföljd utbildning inom fyra år läsåret 2012/2013 86 procent vilket ligger i paritet med resultatet för riket.

För SMTE, ett specialinriktat teknikprogram med inriktning mot industriproduktion, varierar den genomsnittliga betygspoängen läsåren 2008/2009 till 2011/2012 mellan 13,0 (09/09) och 13,6 (10/11).

Den nationella statistiken anger ingen genomsnittlig betygspoäng för läsåret 2012/2013 då underlaget grundar sig på färre än tio elever. Av skolans egen resultatuppföljning framgår att den genomsnittliga betygspoängen läsåret 2012/2013 är 13,9. Andelen elever behöriga till universitets- och högskolestudier är enligt skolans egen resultatuppföljning 100 procent läsåret 2012/2013. I jämförelse med det nationella teknikprogrammet ligger skolans resultat något under resultatet för riket avseende den genomsnittliga betygspoängen och över resultatet för riket avseende andelen elever behöriga till universitets- och högskolestudier. Skolan har valt att i sin egen resultatuppföljning jämföra resultaten med industriprogrammet då man anser att detta nationella program är det som bäst stämmer överens med SMTE avseende såväl innehåll som elevgrupp. Mellan läsåren 2011/2012 och 2012/2013 förbättrades den genomsnittliga betygspoängen och andelen elever behöriga till universitet- och högskolestudier ökade från 54,5 till 100 procent. Enligt den nationella statistiken är andelen elever med fullföljd utbildning inom fyra år läsåret 2012/2013 90 procent, att jämföras med resultatet för riket för teknikprogrammet, 89 procent.

För hotell och restaurangprogrammet (HR) varierar den genomsnittliga betygspoängen de senaste fem läsåren (08/09 till 12/13) enligt nationell statistik mellan 11,9 (11/12) och 12,9 (10/11). Läsåret 2012/2013 är den genomsnittliga betygspoängen 12,4, att jämföras med resultatet för riket, 12,7. Andelen elever behöriga till universitets- och högskolestudier är enligt nationell statistik 52 procent läsåret 2012/2013, att jämföras med resultatet för riket, 73 procent. Den genomsnittliga betygspoängen ökade mellan läsåren 2011/2012 och 2012/2013 från 11,9 till 12,4. Andelen elever behöriga till universitets- och högskolestudier minskade betydligt mellan läsåren 2011/2012 och 2012/2013, från 80 till 52 procent. Enligt den nationella statistiken är andelen elever med fullföljd utbildning inom fyra år läsåret 2012/2013 62 procent, att jämföras med resultatet för riket, 74 procent.

För livsmedelsprogrammet (LP) varierar den genomsnittliga betygspoängen de senaste fem läsåren (08/09 till 12/13) enligt nationell statistik mellan 11,4 (11/12) och 13,6 (08/09). Läsåret 2012/2013 är den genomsnittliga betygspoängen 11,6, att jämföras med resultatet för riket, 13,4. Andelen elever behöriga till universitets- och högskolestudier är enligt nationell statistik 65 procent läsåret 2012/2013, att jämföras med resultatet för riket, 82 procent. Den genomsnittliga betygspoängen ökade något mellan läsåren 2011/2012 och 2012/2013, från 11,4 till 11,6. Andelen elever behöriga till universitets- och högskolestudier minskade mellan läsåren 2011/2012 till 2012/2013 från 86 till 65 procent.

Helhetsbedömning

Skolans kunskapsresultat varierar över åren. På Elprogrammet ökade den genomsnittliga betygspoängen något mellan läsåren 2011/2012 och 2012/13 medan andelen elever behöriga till universitets- och högskolestudier har försämrats från att ligga över riksgenomsnittet till att ligga ett par procentenheter under. På det specialutformade programmet SMTE skedde en markant förbättring av måluppfyllelsen avseende andelen elever behöriga till universitets- och högskolestudier mellan läsåren 2011/2012 och 2012/2013. På hotell- och restaurangprogrammet och livsmedelsprogrammet förbättrades den genomsnittliga betygspoängen mellan läsåren 2011/2012 och 2012/2013 medan andelen elever behöriga till universitets- och högskolestudier försämrades betydligt mellan dessa läsår.

Av tillsynen framgår att rektor är väl förtrogen med styrkor och utvecklingsbehov i verksamheten. På skolan bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och under innevarande läsår arbetar man med att vidareutveckla kontinuiteten i arbetet. Analyser av skolans kunskapsresultat görs för att finna orsaker till förändringar i utfallet samt identifiera områden att utveckla för att förbättra måluppfyllelsen. Flertalet av de utvecklingsområden som denna tillsyn påvisar har också identifierats som utvecklingsområden för innevarande läsår i skolans systematiska kvalitetsarbete. Av tillsynen framgår att skolan behöver fortsätta arbetet med att utveckla samverkan mellan lärarna. Skolans organisation med team och teamledare bör ge goda förutsättningar för detta utvecklingsarbete. Vidare behöver skolan se till att lärarna ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans att nå längre i sin kunskapsutveckling. Skolan behöver vidare se till att eleverna ges ett reellt inflytande över arbetsätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Viktigt är också att varje elev ges fortlöpande information om sin utveckling. Inom dessa utvecklingsområden finns det goda exempel på väl fungerande arbetssätt på skolan som skolan kan utgå ifrån i sitt arbete med att utveckla kvaliteten och måluppfyllelsen i verksamheten.

Skolan behöver också utveckla arbetet med åtgärdsprogrammen så att dessa tydligt anger vilka elevens behov är och hur de ska tillgodoses. Viktigt är också att skolans ordningsregler utarbetas under medverkan av eleverna och följs upp på skolan.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kristianstads kommun att vidta nedanstående åtgärd/åtgärder för att avhjälpa påtalade

brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 28 maj 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Kristianstads kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att lärarna samverkar i arbetet med att nå utbildningens mål
- Se till att lärarna ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling

Motivering

Av läroplanen framgår att lärarna ska samverka i arbetet med att nå utbildningens mål. Av skollagen framgår att lärarna ska ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Av intervjuerna med rektorn och lärare framgår att samverkan mellan lärarna i arbetet med att nå utbildningens mål behöver förbättras. Österängsgymnasiet 3 blev vårterminen 2013 en ny enhet i samband med en omorganisation av Österängsgymnasiet. Omorganisationen innebar också vissa förändringar avseende vilka lärare som skulle arbeta på de olika programmen. Rektorn uppger att samverkan har förbättrats under höstterminen och att det överlag fungerar väl på hotell och turismprogrammet och restaurang- och livsmedelsprogrammet men att man inte har kommit lika långt i detta arbete på el- och energiprogrammet och det industritekniska programmet. Rektorn uppger vidare att ämnessamverkan kan bli bättre på skolan, och att den nya organisationen med teamledare ger förutsättningar för att utveckla detta. Intervjuade lärare upplever i varierande utsträckning att samverkan mellan lärarna, avseende till exempel ämnesöverskridande arbete, har förbättrats genom den nya organisationen under höstterminen. En del av de intervjuade lärarna upplever att samverkan fungerar bra i den nya organisationen medan andra pekar på att man behöver arbeta mer med att finna formerna för detta. Flera intervjuade lärare pekar på att man av olika skäl under hösten inte kommit igång med en del ämnessamverkan som man sett som möjlig. Intervjuade elever upplever i varierande utsträckning att lärarna samverkar med varandra kring deras utbildning.

Av intervjuerna med rektorn, lärare och elever framgår att inte alla elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Av intervjuerna framgår att det på skolan finns en alltför stor variation mellan lärarna i vilken utsträckning elever som

lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ges ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Goda exempel ges i lärar- och elevintervjuerna på olika arbetssätt där man ger extra ledning och stimulans till de elever som lätt når målen. Bland annat ges exempel där elever kan få andra eller extra uppgifter med en högre svårighetsgrad utifrån sina behov och förutsättningar och där en fortlöpande dialog förs med de elever som lätt når kunskapskraven för att finna nya utmanande uppgifter åt dessa. Intervjuade elever uppger dock att det i flera ämnen är så att eleverna i stor utsträckning arbetar med samma typ av uppgifter, på samma sätt och vid samma tidpunkt och att man får gå när man är klar med uppgifterna. En del av de intervjuade eleverna uppger vidare att de inte vet om de kan få extra uppgifter för att nå längre i sin kunskapsutveckling i alla ämnen. Andra elever uppger i intervjuerna att man om man som elev vill få något svårare uppgifter i en del ämnen måste fråga läraren efter detta medan lärare i andra ämnen direkt ger nya och svårare uppgifter när de ser att en elev är klar med en arbetsuppgift. Flertalet intervjuade elever uppger att de upplever att elever som lätt når målen som minst ska uppnås i högre utsträckning ges en ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling i de programspecifika ämnena än i de gymnasiegemensamma ämnena. Intervjuade lärare uppger, bland annat, att det i en del klasser kan vara svårt att stimulera de elever som lätt når målen då en stor del av tiden och fokus måste läggas på de elever som inte har lika lätt att nå målen.

Mot denna bakgrund måste skolan se till att lärarna samverkar i arbetet med att nå utbildningens mål. Vidare måste lärarna ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Författning

Lgy 11 2.1 Kunskaper

3 kap. 3 § skollagen

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Kristianstads kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll

Motivering

Enligt skolförfattningarna ska eleverna ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Av intervjuer med rektor, lärare och elever framgår att det skiljer sig åt i vilken utsträckning lärarna möjliggör för eleverna att ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Det ges i intervjuerna goda exempel där lärare involverar eleverna i planeringen av undervisningen samt ger dem inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Dock framgår det av intervjuerna med rektor, lärare och elever att inte alla lärare ger eleverna ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Flertalet intervjuade elever uppger att de upplever att de i högre utsträckning ges möjligheter till ett reellt inflytande i de programspecifika ämnena och i mindre utsträckning i de gymnasiegemensamma ämnena och att de i en del av de sistnämnda ämnena ges ett väldigt begränsat inflytande.

Mot denna bakgrund måste skolan se till att eleverna ges ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Författning

4 kap. 9 § skollagen, Lgy 11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Trygghet och studiero

Bedömning

Kristianstads kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att ordningsreglerna har utarbetats under medverkan av eleverna och följs upp vid skolenheten

Motivering

Av skollagen framgår att det ska finnas ordningsregler för varje skolenhet. Ordningsreglerna ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet.

Av intervjun med rektor framgår att skolans ordningsregler togs fram för ett antal år sedan och att de elever som nu går på skolan inte var delaktiga i framtagandet och inte heller har getts möjlighet att revidera dem. Intervjuade elever bekräftar denna bild.

Mot denna bakgrund måste skolans ordningsregler utarbetas under medverkan eleverna och följas upp på skolan.

Författning

5 kap. 5 § skollagen

Särskilt stöd**Bedömning**

Kristianstads kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är och hur de ska tillgodoses

Motivering

Av skollagen framgår att åtgärdsprogrammen ska ange vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp.

Kvaliteten på och innehållet i de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av varierar. I de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av framgår det inte alltid tydligt vilka elevens behov är utifrån vad som framkommit i en utredning. Kopplingen mellan elevens behov och beslutade åtgärder är inte heller alltid tydlig i de granskade åtgärdsprogrammen, även om enskilda beslutade åtgärder kan vara konkreta och tydliga i sig själva. Några av de senare upprättade åtgärdsprogrammen saknar besvärshänvisning, vilket skolan vid tidpunkten för inspektionsbesöket redan hade uppmärksammat. Österängsgymnasiet 3 är sedan vårterminen 2013 en ny enhet och rektorn beskriver att man i de olika enheter som skolans nuvarande program tillhörde innan hade lite olika rutiner för arbetet med särskilt stöd och att man nu under läsåret arbetar med att den gemensamma rutinen på skolenheten ska sätta sig. Rektorn ser framöver ett behov av att utveckla dokumentationen av utredningarna samt att utifrån goda exempel utveckla kvaliteten och innehållet i åtgärdsprogrammen.

Mot denna bakgrund måste rektorn se till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är och hur de ska tillgodoses.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Bedömning och betygssättning**Bedömning**

Kristianstads kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att eleverna fortlöpande informeras om sin utveckling.

Motivering

Av skollagen framgår att eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande ska informeras om elevens utveckling. Av läroplanen framgår att läraren fortlöpande ska ge varje elev information om framgångar och utvecklingsbehov i studierna.

Av intervjuer med rektor, lärare och elever framkommer att det varierar i vilken utsträckning eleverna ges fortlöpande information om framgångar och utvecklingsbehov i studierna. I intervjuerna med lärare och elever framkommer goda exempel där eleverna fortlöpande och på olika sätt ges information om studieframgångar och utvecklingsbehov. Det framkommer dock i elevintervjuerna också flera exempel där eleverna i väldigt liten utsträckning ges sådan information av lärare. Intervjuade lärare bekräftar att det varierar mellan lärare i vilken utsträckning fortlöpande information ges till eleverna. Rektorn uppger att lärarna, generellt sett, mer och mer arbetar formativt med bedömning och betygsättning men att lärarna har kommit olika långt i detta arbete.

Mot denna bakgrund måste skolan se till att eleverna fortlöpande informeras om sin utveckling.

Författning

3 kap. 4 § skollagen

Lgy 11 2.5 Bedömning och betyg

I ärendets slutliga handläggning har utredare Josefine Esbjörnsson och Annika Mullaart Ed deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Peter Sääw
Utredare

Michael Erenius
Undervisningsråd/ Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.